

Budgetuppföljning per mars 2024

Danderyds kommun

Innehåll

MÅLPROGNOS	1
AVVIKELSER	1
UPPFÖLJNING AV KOMMUNENS EKONOMI	2
NÄMNDERNAS NETTOKOSTNADER	3
UTBILDNINGSNÄMNDEN	3
SOCIALNÄMNDEN.....	3
TEKNISKA NÄMNDEN	3
KOMMUNSTYRELSEN	3
PENSIONER (NETTO)	3
SEMESTERLÖNESKULD	4
INTERNRÄNTA	4
SKATTEINTÄKTER (NETTO).....	4
EXTERN KAPITALFÖRVALTNING.....	4
MODULBOSTÄDER SKÄNKTS TILL UKRAINA.....	4
FINANSNETTO	4
SKILLNAD MELLAN HELÅRSPROGNOSEN MARS JÄMFÖRT MED FEBRUARI	5
RISKANALYS	5
INVESTERINGAR	5
VA-VERKSAMHETEN	5
TEKNISKA NÄMNDEN	6

Målprognos

Avsnittet redogör för avvikelser kopplat till måluppfyllelse per helår. Avvikelse i detta fall betyder att nämnden prognostiserar att målet inte kommer att uppfyllas per helår (■).

Avvikelser

Mål	Kommentar
Utbildningsnämndens verksamheter (egen regi) i Danderyds kommun bedrivs kostnadseffektivt. (UN)	Bedömningen baseras på verksamheternas ekonomiska rapportering som visar att några av skolorna inte kommer vara i ekonomisk balans för 2024. På uppdrag av kommunstyrelsen genomförs en skolutredning.

Uppföljning av kommunens ekonomi

Prognosen för årets resultat för helåret 2024 är ett underskott om 11,9 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse om 9,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Prognosen för resultat enligt balanskravet är ett underskott om 18,3 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse med 15,5 miljoner kronor jämfört med budget.

Skillnaden mellan prognosen för årets resultat och resultat efter balanskravet förklaras med marknadsvärdet av kommunens externa medelsförvaltning. Se avsnitt extern kapitalförvaltning för mer information. Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren eller använda kommunens resultatutjämningsreserv (RuR).

De största positiva avvikelserna jämfört med budget prognostiseras för internräntan med 18,5 miljoner kronor och för nämndernas nettokostnader med 18,2 miljoner kronor. De största negativa avvikelserna jämfört med budget prognostiseras för finansnetto med 19,0 miljoner kronor, pensioner (netto) med 16,4 miljoner kronor och för modulbostäder till Ukraina med 14,8 miljoner kronor.

Tabellen nedan är en förenklad resultaträkning för kommunen.

Resultaträkning	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	
				mot budget	
Drift	mar	helår	Helår	mnkr	%
Miljoner kronor	2024	2024	2024		
Kommunstyrelsen	-29,8	-138,7	-140,7	2,0	1%
Valnämnden	-0,4	-1,7	-1,7	0,0	0%
Revision	-0,1	-1,6	-1,6	0,0	0%
Överförmyndarnämnden	-0,6	-2,9	-3,2	0,3	9%
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-7,0	-30,6	-31,2	0,6	2%
VA-verksamhet och Avfall	-1,9	0,0	0,0	0,0	0%
Tekniska nämnden	-47,9	-171,9	-162,7	-9,2	6%
Kultur- och fritidsnämnden	-25,2	-116,6	-116,6	0,0	0%
Utbildningsnämnden	-240,3	-989,4	-1 004,2	14,8	1%
Socialnämnden	-179,4	-739,9	-749,5	9,6	1%
Nämndernas nettokostnader	-532,6	-2 193,2	-2 211,4	18,2	1%
Pensioner (netto)*	-47,7	-116,8	-100,4	-16,4	16%
Semesterlöneskuld	-23,6	0,0	0,0	0,0	0%
Internränta	17,2	76,8	58,3	18,5	32%
Verksamhetens nettokostnad	-586,7	-2 233,2	-2 253,5	20,3	1%
Skatteintäkter (netto)**	569,6	2 291,7	2 293,7	-2,0	0%
Extern kapitalförvaltning	6,4	6,4	0,0	6,4	-
Modulbostäder skänks till Ukraina	-14,8	-14,8	0,0	-14,8	-
Finansnetto	-34,8	-62,0	-43,0	-19,0	44%
Årets resultat	-60,3	-11,9	-2,8	-9,1	325%
Balanskravsresultat	-6,4	-6,4	0,0	-6,4	-
Resultat enligt balanskravet	-66,7	-18,3	-2,8	-15,5	553%

*Pensioner (netto) innehåller pensioner, PO-differens med mera.

**Skatteintäkter (netto) innehåller skatteintäkter, kommunal utjämning, statsbidrag, fastighetsavgift och LSS-utjämning, med mera.

Nämndernas nettokostnader

Nämnderna och kommunstyrelsen prognostiserar sammantaget en positiv avvikelse jämfört med budget med 18,2 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på att utbildningsnämnden och socialnämnden prognostiserar positiva avvikelser med 14,8 respektive 9,6 miljoner kronor, som motverkas av att tekniska nämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 9,2 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget med 14,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader. För volymer (hemkommunansvar) prognostiseras en positiv avvikelse med 21,5 miljoner kronor. Avvikelsen är en följd av färre i Danderyd folkbokförda barn och elever i förskola och grundskola än budgeterat, vilket leder till lägre kostnader för utbetald peng. För verksamheterna i egen regi prognostiseras en negativ avvikelse med 6,7 miljoner kronor, vilket främst beror på en överkapacitet på skolplatser. På uppdrag av kommunstyrelsen genomförs en skolutredning med ett syfte att minska överkapaciteten på skolplatser.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget med 9,6 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader. För volymer prognostiseras en positiv avvikelse på 6,8 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader inom äldreomsorgen med 5,6 miljoner kronor inom hemtjänsten och korttidsplatser. För anslag prognostiseras en positiv avvikelse med 4,5 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre kostnader för personal och trygghetslarm. För egen regi prognostiseras en negativ avvikelse med 1,7 miljoner kronor, vilket främst beror på högre personalkostnader än budgeterat. Socialnämnden har upprättat en åtgärdsplan för att hantera den negativa avvikelsen för egen regi.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens budgetuppföljning per mars prognostiserar en negativ avvikelse med 9,2 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar 6 procent av budgeterade nettokostnader. Den främsta anledningen till avvikelsen beror på att fastighetsförvaltningen prognostiserar en negativ avvikelse med 4,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror delvis på det tak om 5,0 procent på hyresuppräkning som beslutats av kommunfullmäktige i samband med att budgeten fastställdes för 2024. En höjning av hyran om 5,0 procent motsvarar inte de faktiska kostnadsökningarna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 2,0 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror på att verksamheten för politisk ledning och partistöd (politisk sekreterare) prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget med 2,0 miljoner kronor, med anledning av att tjänsterna inte tillsätts.

Pensioner (netto)

Dessa kostnader är nämndernas och kommunstyrelsens kostnader som belastar kommunens centrala budget. Kommunernas pensionsanstalt (KPA) som prognostiserar kommunens pensioner prognostiserar att kommunens totala pensionskostnader kommer uppgå till 165,1 miljoner kronor. Av dessa prognostiseras 116,8 miljoner kronor belasta kommunens centrala budget, vilket är en negativ avvikelse med 16,4 miljoner kronor jämfört med budget.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden visar förändringen av kommunens skuld till de anställda för intjänad semester under innevarande år. Ingen avvikelse prognostiseras jämfört med budget.

Internränta

Internränta är den ränta som nämnderna får betala på investeringar. En positiv avvikelse jämfört med budget prognostiseras om 13,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på ändrad hantering av *kreditivräntan*, som tidigare belastat posten finansnetto men nu belastar posten internränta.

Skatteintäkter (netto)

Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognostiserar i april att kommunens skatteintäkter (netto) kommer uppgå till 2 291,7 miljoner kronor för året, vilket är en negativ avvikelse jämfört med budget med 1,9 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror på lägre skatteintäkter än budgeterat.

Tabellen nedan visar kommunens skatteintäkter, kommunal utjämning och övriga poster som tillsammans summerar skatteintäkterna netto.

Skatteintäkter, kommunal utjämning & övriga poster (mnkr)	Prognos	Budget	Avvikelse	
	2024	2024	mnkr	%
Skatteintäkter	3 099,1	3 101,1	-2,0	0%
Kommunal utjämning	-853,1	-853,2	0,0	0%
Övriga poster*	45,7	45,7	0,0	0%
Summa nettointäkter	2 291,7	2 293,6	-1,9	0%

Fotnot: Beloppen innehåller decimaler som leder till att summorna för avvikelser inte stämmer överens.

** I övriga poster ingår fastighetsavgift och LSS-utjämning.*

Extern kapitalförvaltning

Med anledning av kommunens ökade lånebehov framöver beslutade kommunfullmäktige under 2023 att kommunen ska avyttra hela det externt förvaltade kapitalet under 2024. Avyttringen förstärker kommunens likviditet och minskar upplåningsbehovet. Avyttringen sker med 35,0 miljoner kronor i början av varje månad med start i februari till och med maj. I juni avyttras återstående del av kapitalinnehavet. Vid ingången av 2024 uppgick det förvaltade kapitalet till 172,1 miljoner kronor. Per mars uppgår kapitalet till 108,5 miljoner kronor.

Modulbostäder skänks till Ukraina

Kommunen har beslutat att skänka modulbostäder till Ukraina. Modulbostäderna har tidigare fungerat som boende i socialnämndens verksamhet. Eftersom behov inte längre finns för modulbostäderna skänks de till Ukraina. I samband med att modulbostäderna skänks bort så tas en engångskostnad för nedskrivning och markåterställning med 14,8 miljoner kronor. Kostnaden belastar den centrala finansförvaltningen.

Finansnetto

Finansnettot är nettosumman av kommunens finansiella kostnader och finansiella intäkter, exklusive vinst/förlust i medelsförvaltning. För finansnettot prognostiseras en negativ avvikelse om 19,0 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen beror främst på ändrad hantering av *kreditivräntan*, som tidigare belastat posten finansnetto men nu belastar posten internränta.

Skillnad mellan helårsprognosen mars jämfört med februari

Helårsprognosen för mars månad har förbättrat prognosen för årets resultat med 13,3 miljoner kronor jämfört med prognosen i februari. Framst beror det på att för posten nämndernas nettokostnader prognostiseras en större positiv avvikelse i mars jämfört med februari med 16,3 miljoner kronor, som främst beror på att utbildningsnämnden prognostiserar lägre kostnader för volymer. Den positiva avvikelsen motverkas främst av posten pensioner (netto) som bidrar negativt med 10,6 miljoner kronor med anledning av högre löner, som i sin tur innebär högre lagstadgade arbetsgivaravgifter än som prognostiserades per februari.

Risikanalyis

Tekniska nämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 9,2 miljoner kronor jämfört med budget. Enligt kommunens riktlinjer för ekonomistyrning så kan kommunstyrelsen besluta att nämnd ska ta fram en åtgärdsplan vid uppkomna eller förväntade negativa avvikelser mot budget. Kommunstyrelsen får utifrån åtgärdsplanen avgöra om det krävs särskilda beslut för att tekniska nämnden ska nå en ekonomi i balans. Tekniska nämnden har tagit fram förslag till åtgärdsplan. Risk finns att åtgärdsplanen inte är tillräcklig för att hantera den negativa avvikelsen.

Investeringar

För investeringar prognostiseras en sammanlagd positiv budgetavvikelse om 161,9 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar ett budgetutnyttjande om 76 procent. De största avvikelserna redovisas av VA-verksamheten och tekniska nämnden.

Tabellen nedan visar nettoinvesteringar för respektive nämnd.

Nettoinvesteringar (mnkr)	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Avvikelse		Utfall
	mars 2024	mars 2024	helår 2024	helår 2024	budget helår		helår 2023
					(mnkr)	%	
Kommunstyrelsen	1,8	2,5	6,2	10,0	3,8	38%	3,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0	0%	0,0
VA-verksamheten	5,1	36,8	106,0	147,0	41,0	28%	63,2
Avfallsverksamheten	0,3	0,3	1,1	1,1	0,0	0%	1,6
Tekniska nämnden	43,4	116,4	350,7	465,5	114,8	25%	255,7
Kultur- och fritidsnämnden	2,6	9,4	35,9	37,6	1,7	5%	40,4
Utbildningsnämnden	0,0	0,8	2,4	3,0	0,6	20%	1,6
Socialnämnden	0,0	0,3	1,0	1,0	0,0	0%	0,0
Summa investeringar	53,1	166,4	503,5	665,4	161,9	24%	365,5
Förvärv av fastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	113,3
Total	53,1	166,4	503,5	665,4	161,9	24%	478,8

VA-verksamheten

Avvikelsen om 41,0 miljoner kronor inom VA-verksamheten beror främst på att projektet Tryckspill Strandvägen har försenats. Projektet avser en till största delen sjöförlagd spillvattenledning som är tänkt att ersätta den gamla ledningen i Strandvägen. Projektet är inbegripet i en rättslig prövning av ledningsrätt vilket gör att årets prognostiserade utfall uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär en budgetavvikelse om 35,0 miljoner kronor.

Avvikelsen beror på att samhällsutvecklingsförvaltningen befarar att den rättsliga processen kan dra ut på tiden.

Tekniska nämnden

Nämnden aviserar en sammanlagd positiv budgetavvikelse om 114,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 25 procent. Fastighetsavdelningens fleråriga projekt Enebybergsskolans om- och tillbyggnad, Danderyds gymnasiums kapacitetsökning, fjärrvärmeanslutning Kyrkskolan och Stocksundsskolan samt Skyddsrum prognostiserar positiva avvikelser om sammanlagt 75,5 miljoner kronor till följd av tidsförskjutningar.

För nämndens årliga anslag prognostiseras en positiv avvikelse om sammanlagt 40,0 miljoner kronor, varav planerat underhåll i fastigheter utgör 38,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på en omställning i det projektförberedande arbetet i kombination med oklarheter kopplat till den pågående skolutredningen.